मानव शरीरको अङ्ग प्रत्यारोपण (नियमित तथा निषेध) निर्देशिका, २०७५

मानव शरीरको अङ्ग प्रत्यारोपण (नियमित तथा निषेध) नियमावली, २०७३ को नियम २२ को अधिकार प्रयोग गरी अंग प्रत्यारोपण समन्वय समितिले देहायको निर्देशिका बनाएकोछ ।

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :** (१) यस निर्देशिकाको नाम "मानव शरीरको अङ्ग प्रत्यारोपण (नियमित तथा निषेध) निर्देशिका, २०७५" रहेकोछ ।

(२) यो निर्देशिका समितिबाट स्वीकृत भएपछि लागु हुनेछ ।

२. **परिभाषा :** विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस निर्देशिकामा,-

(क) "ऐन" भन्नाले मानव शरीरको अंग प्रत्यारोपण (नियमित तथा निषेध) ऐन, २०५५ सम्झनु पर्छ ।

(ख) "नियमावली" भन्नाले मानव शरीरको अङ्ग प्रत्यारोपण (नियमित तथा निषेध) नियमावली, २०७३ सम्झनु पर्छ ।

(ग) "समिति" भन्नाले अंग प्रत्यारोपण समन्वय समिति सम्झनु पर्छ ।

(घ) "निर्देशिका" भन्नाले मानव शरीरको अङ्ग प्रत्यारोपण (नियमित तथा निषेध) निर्देशिका, २०७५ सम्झनु पर्छ ।

(ङ) "स्वास्थ्य संस्था" भन्नाले भन्नाले ऐन बमोजिम अङ्ग प्रत्यारोपण सम्बन्धी कृयाकलाप सन्चालन गर्न पाउने गरी अनुमतिपत्र प्राप्त स्वास्थ्य संस्था सम्झनु पर्छ ।

३. **समितिले आदेश तथा निर्देशन दिन सक्ने :** (१) ऐनको दफा २८ बमोजिम अधिकार प्राप्त अधिकारीले निरीक्षण गरेको अवस्थामा वा अन्य अवस्थामा समितिले स्वास्थ्य संस्था तथा व्यक्तिगत इजाजतपत्र प्राप्त चिकित्सकलाई अंग प्रत्यारोपण सम्बन्धी क्रियाकलाप सञ्चालन गर्ने सम्बन्धमा कुनै आदेश वा निर्देशन दिन सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम आदेश वा निर्देशन दिंदा ऐनको दफा २९ को उपदफा (२) मा उल्लिखित कुराको अतिरिक्त देहायका विषयमा आदेश तथा निर्देशन दिएको छ :-

(क) आधुनिक चिकित्साशास्त्रीय मान्यता अनुसार अति सुरक्षित प्रविधि अपनाई शल्यचिकित्सा गर्नुपर्नेछ ।

ख) अङ्ग प्रत्यारोपण गर्दा आवश्यक पर्ने आधारभूत भौतिक स्रोत साधन तथा जनशक्ति संचालन अवधिभर पर्याप्त मात्रामा उपलब्ध हुनुपर्नेछ । अङ्ग प्रत्यारोपण अति संवेदनशील शल्यक्रिया भएको हुनाले सम्बन्धित विषयमा पोष्ट ग्रयाजुएट तालिम संचालन भएको वा अति जटिल शल्यक्रियाहरु सफलतापूर्वक सम्पन्न भै राखेको अनुभवी संस्था हुनुपर्नेछ ।

(ग) अङ्ग प्रत्यारोपण सम्बन्धि शल्य चिकित्सक र फिजिसियन पूर्णकालिन हुनु पर्नेछ ।